

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000518

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Олена Олексіївна

2. Pavlova Olena Oleksiyovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.04

Назва наукової спеціальності: Патологічна фізіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-06-2012

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, Харків, проспект Науки, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Імунологічні та прооксидантно-антиоксидантні механізми гіпостатичної пневмонії, що виникає внаслідок хронічної недостатності кровообігу
2. Immunological and prooxidant-antioxidant mechanisms of hypostatic pneumonia arised on background of chronic cardiac insufficiency

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: патогенез гіпостатичної пневмонії, що виникає на тлі хронічної недостатності кровообігу. Мета дослідження з'ясування імунологічних і прооксидантно-антиоксидантних механізмів гіпостатичної пневмонії, що виникає внаслідок хронічної недостатності кровообігу, а також обґрунтування нових принципів її профілактики й лікування. Методи дослідження: імунологічні, біохімічні, гістологічні, гістохімічні, імуногістохімічні, фармакологічні, клінічні, статистичні. Теоретичне і практичне значення отриманих результатів: Дисертаційна робота є фундаментальним дослідженням. Одержані результати розширюють і поглиблюють існуючі уявлення про механізми гіпостатичних пневмоній і мають значення для розвитку загальної патології запалення й удосконалення принципів і методів патогенетичної протизапальної терапії. Одержані результати дають можливість рекомендувати застосування імуномодуляторів й антиоксидантів для профілактики й лікування гіпостатичної пневмонії при ХСН. Наукова новизна отриманих

результатів: Уперше проведено спеціальне комплексне дослідження, присвячене з'ясуванню клітинних і гуморальних, специфічних і неспецифічних імунологічних та прооксидантно-антиоксидантних механізмів гіпостатичної пневмонії, що виникає внаслідок хронічної недостатності кровообігу. Встановлено закономірності й особливості морфофункціональних, у тому числі й імуногістохімічних, змін у периферичних (селезінка, лімфатичні вузли) ланках імунної системи й у тканині легенів при хронічній серцевій недостатності (ХСН) без гіпостатичної пневмонії та з її наявністю. Показано, що у процесі формування ХСН, очевидно, внаслідок наростаючої циркуляторної гіпоксії відбувається постійна активація ПОЛ на тлі виснаження АОС, що призводить до розвитку вторинної імунологічної недостатності. Остання проявляється прогресуючим порушенням неспецифічного імунітету: зниженням функціональної активності поліморфнооядерних лейкоцитів (ПЯЛ) і комплементу, підвищенням рівнів прозапальних цитокінів і СРБ; активацією гуморальних специфічних реакцій, вочевидь, унаслідок ушкодження тканин і аутоімунізації організму; пригніченням специфічного клітинного імунітету (зниженням хелперної і наростанням супресорної активності). Імунологічна недостатність сприяє приєднанню інфекції і розвитку гіпостатичної пневмонії, яка, у свою чергу, характеризується подальшою активацією ПОЛ, макрофагальної і В-клітинної ланок імунітету і пригніченням Т-клітинної ланки. Застосування на додаток до загальноприйнятої терапії імуномодуляторів і антиоксидантів приводить до збільшення активності АОС, зниження інтенсивності ПОЛ і імунологічних зсувів як при пневмонії, так і при ХСН без пневмонії. Це підтверджує патогенетичну значущість знайдених імунологічних і прооксидантно-антиоксидантних змін при цих ускладненнях та одночасно обґрунтовує доцільність раннього включення імуномодуляторів й антиоксидантів до комплексного лікування гіпостатичної пневмонії, що ускладнила ХСН, і ХСН без пневмонії. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджені в науково-дослідну роботу й навчальний процес на кафедрах патологічної фізіології Харківський національний медичний університет, Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, Донецький національний медичний університет ім. М. Горького, Одеський національний медичний університет, Кримський державний медичний університет ім. С.І. Георгієвського, Луганський державний медичний університет, Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського, Сумський державний університет.

2. The investigation object: pathogenesis the hypostatic pneumonia arising on background chronic insufficiency of blood circulation. The investigation goal: clarification of immunological and prooxidantno-antioxidant mechanisms hypostatic pneumonia arising owing to chronic insufficiency of blood circulation, and as justification of new principles of its prevention and treatment. Methods of research: immunological, biochemical, histologic, histochemical, immunohistochemical, pharmacological, clinical, statistical. Theoretical and practical value of the obtained results. Dissertational work belongs to basic researches. The received results expand and deepen existing ideas of mechanisms of hypostatic pneumonia and matter for development of the general pathology of an inflammation and improvement of principles and methods of pathogenetic antiinflammatory therapy. Scientific novelty of the obtained results: For the first time the special complex research devoted to clarification of cellular and humoral, specific and nonspecific immunological and prooxidant-antioxidant mechanisms of hypostatic pneumonia, arised on background chronic insufficiency of blood circulation. Conformities to law and features of morphofunctional are set, including immunohistochemical, changes in the peripheral (spleen, lymph nodes) links of the immune system and in tissue of lungs at a chronic heart failure(CHF) without hypostatic pneumonia and with з by her presence. It is shown, that in the process of chronic cardiac insufficiency formation, obviously because of increased circulatory hypoxia, there is permanent activation of lipid peroxidation on a background of antioxidant system reserve exhaustion that leads to development of secondary immunological insufficiency. The latest leads to a gradual change of nonspecific immunity: decrease in functional activity of PMNL and complement, and increase in contents of pro-inflammatory cytokines and CRP; activation of humoral specific reactions which is obviously a result of tissue damage and autoimmunization of the organism; inhibition of specific cellular immunity (decrease in T-helper activity and increase in suppressor one). Immunological insufficiency promotes to infection joining and hypostatic pneumonia development, which, in turn, is characterized by further lipid peroxidation, macrophage and B-cellular links of immunity activation and T-cellular link of immunity suppression. Additional use

of immunomodulators and antioxidants to the generally accepted therapy results in the increased activity of antioxidant system, reduced intensity of lipid peroxidation and immunological changes both in pneumonia and in CHF without pneumonia. It confirms the pathogenetic meaning of found immunological and prooxidant-antioxidant changes at these complications and grounds the early inclusion of immunomodulators and antioxidants in the complex therapy of hypostatic pneumonia complicated CHF and CHF without pneumonia. The degree of implementation: Kharkiv National Medical University, N.I. Pirogov Vinnitsa National Medical University, Gorky Donetsk National Medical University, Odessa State Medical University, S.I. Georgievsky Crimea State Medical University, Lugansk State Medical University, I.Y. Gorbachevsky Ternopil State Medical University, Sumy State University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олексійович
2. Klymenko Mykola Oleksiyovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуков Віктор Іванович
2. Жуков Віктор Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атаман Олександр Васильович
2. Атаман Олександр Васильович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березнякова Марина Євгеніївна
2. Березнякова Марина Євгеніївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Масловський Сергій Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Масловський Сергій Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.